

REFERATEN.

REVUE DES EAUX ET FORÊTS.

Februari 1928.

La Chaussée schrijft over de staatsbosschen te la Joux (Midden Oost-Frankrijk) die vóór den oorlog golden voor vrijwel het mooiste zilversparren gebied van Europa. Gedurende den oorlog zijn hieruit 218.000 M³. gekapt en is het geheel dus sterk achteruitgegaan. Het mooiste gedeelte (canton de la Glacière) is echter gespaard gebleven. Hierin is nu een „série artistique” gereserveerd van 26 H.A. oppervlakte. De gemiddelde inhoud van deze 26 H.A. bedroeg in 1923, 510 M³. per H.A., de gemiddelde doorsnede was 60 c.M., waaronder zeer veel boomen van meer dan 1 M. doorsnede. De gemiddelde lengte bedraagt meer dan 40 M.; de boomen zijn thans circa 300 jaar oud. Vier foto's doen zien, welke prachtige, kaarsrechte reuzen hier worden aangetroffen.

G. Huffel doet mededeelingen uit de onlangs verschenen aflevering 2 van deel 14 van de Mededeelingen van het Zwitsersche proefstation. Ik ontleen hieraan zijn résumé over de studies van Dr. P. Flury over het verband tusschen regenval en jaarlijkschen aanwas, waaruit blijkt, dat over het algemeen de aanwas der bosschen in natte perioden en jaren steeds beduidend grooter is dan in droge jaren. De verschillen loopen tot 40%. De fijnspar is gevoeliger dan de beuk. Gemengde opstanden van fijnspar en zilverspar in plenterbedrijf leden beduidend minder dan de onmiddellijk daaraan grenzende éénsoortige bestanden van één leeftijd. Bij bosschen op grootere hoogte is de factor temperatuur het belangrijkste, vooral op de Noord-hellingen, zoodat hierdoor de mogelijkheid bestaat, dat tengevolge hiervan in droge jaren de aanwas juist *grooter* is.

Huffel verwijst hierbij ook naar de onderzoeken van den Franschen professor Henry, die heeft nagegaan den invloed van het buitengewoon droge jaar 1893 op de boschbouwvegetatie in Lotharingen. Hij heeft hiervoor vergeleken de aanwas in 1893 met die van 1891, een jaar dat, wat de neerslag betreft, juist bijzonder normaal was. Hij komt tot de conclusie, dat de eik veel minder heeft geleden van de droogte dan de beuk (bij eik was de aanwas in 1893, $\frac{2}{3}$ — $\frac{3}{4}$ van de normale, bij beuk $\frac{1}{4}$ — $\frac{2}{5}$).

Bij den zilverspar was de schade boven aan de hellingen grooter dan in de dalen.

Voor de vereeniging van civiel-ingenieurs in Frankrijk heeft de heer *Jagerschmidt* een inleiding gehouden over het gebruik van houtskool. De jaarlijksche houtproductie van Frankrijk

bedraagt thans 27 miljoen M³., waarvan 8½ miljoen M³. werkhout en 18½ miljoen M³. brandhout

Het eerste is te weinig, het tweede te veel, en daardoor vaak onverkoopbaar. Van het brandhout is 13 à 14 miljoen stère beschikbaar om tot houtskool te verwerken. Er wordt thans nog maar 4 miljoen stère verwerkt, zoodat nog 10 miljoen stère over is, afgezien nog van de groote hoeveelheden, die tot nu toe buiten beschouwing blijven, omdat ze in het bosch achterblijven of ter plaatse verbrand worden. Spreker berekende verder, dat de vrachtauto's (hiervoor is de houtskool v.n.l. van beteekenis) in Frankrijk thans in totaal verbruiken per jaar 900 miljoen L. benzine. Men heeft berekend, dat 100 K.G. hout equivalent is aan 30 L. benzine. Voor 900 miljoen liter benzine is dus noodig 3 miljoen ton hout = ± 9 miljoen stère, zoodat het mogelijk zou zijn met het *afvalhout* alle vrachtauto's in Frankrijk van de noodige brandstof te voorzien, waardoor men zich niet alleen economisch meer onafhankelijk kan maken, doch waarmede de boschbouw in het algemeen ook bijzonder zou zijn gebaat.

BULLETIN DE LA SOCIÉTÉ CENTRALE FORESTIÈRE DE BELGIQUE.

Maart—April 1928.

De Société Centrale Forestière de Belgique wil in den loop van den zomer 1928 in het Sonienbosch (Brussel) een wedstrijd organiseeren voor fabrikanten van inrichtingen voor het stoken van houtskool en van voertuigen voorzien van vergassingsapparaten voor houtskool of hout. Zij wekt alle leden op, bijdragen te schenken ten einde dit mogelijk te maken en wijst er op, dat hierdoor zoowel het algemeen belang, als dat van alle boscheigenaars in België zeer kan worden gebaat.

A. Poskin geeft een uitvoerig artikel met veel cijfermateriaal over het opmeten van eikenboomen (op stam en liggend hout) naar aanleiding van door hem verrichte metingen in een „Mittelwald" te Grand-Leez. De boomen staan op goeden grond, het hakhout wordt geëxploiteerd met een 15-jarigen omloop, per H.A. stonden gemiddeld 136 boomen van 40 c.M. en meer omtrek. Aan deze boomen werden de metingen verricht. Hij concludeert, dat hier bij liggend hout de inhoud gevonden door de oppervlakte der doorsnede op halve lengte te vermenigvuldigen met de lengte in den regel wat te klein is. Hoe dichter het hout bij den top wordt afgekort, des te kleiner is de afwijking; bij kortere lengten (dus grootere topdoorsnede) wordt de afwijking grooter, eveneens bij grootere doorsnede op borsthoopte.

Wat het meten van boomen op stam betreft, zoo wordt

voor dergelijk hout in België gewoonlijk vastgesteld het „coefficient de décroissance” (de verhouding tusschen diameter of omtrek op het midden en die op 1.50 M.). Ook dit cijfer geeft afwijkingen met den werkelijken inhoud en ook hier in den regel iets te laag. Het *vormgetal* is dus een juister maatstaf. Van de opgenomen boomen bedragen deze laatste bij 5 M. werkhout en 50 c.M. omtrek op 1.50 M., 0.93; 7 M. en 70 c.M. omtrek op 1.50 M., 0.88; 9 M. en 90 c.M. omtrek, 0.84; 11 M. en 1.10 M. omtrek, 0.79; 13 M. en 1.30 M. omtrek, 0.75. De gecorrigeerde coëfficiënten van „décroissance” resp. 0.96, 0.94, 0.92, 0.89, 0.87, de werkelijke 0.96, 0.92½, 0.90, 0.88½, 0.88.

Maurice Calmeyn, schrijft over zijn resultaten met duinbebossing op een complex van circa 48 H.A. te Adinkerke. Het zijn v.n.l. laagten (duinpannen) die door hem zijn beboscht en waar hij gebruik heeft gemaakt van in hoofdzaak loofhoutsoorten: populier en wilg, gemengd met eik, esch, eschdoorn, haagbeuk, berk, linde, els, lariks, acacia. Hij is voorstander van een wijd plantverband ten einde de boomen meer tegen den wind te harden; de populieren moeten later uit de menging verdwijnen, doch geven eerst beschutting en ook goede vooropbrengsten.

Voor de eigenlijke duinen gebruikte hij naaldhoutsoorten, grove den, larcio, Oostenrijker, zeeden. Ook hier plant hij in zeer wijd verband.

Brichet schrijft over de verjonging van beukenopstanden in de Ardennen in verband met de bodemvegetatie. Reeds de plantengroei wijst aan of de verjonging al dan niet zal slagen. Hij geeft dan voor het door hem onderzochte gedeelte aan welke planten wijzen op zure humus, (adelaarsvaren, boschbessen, heide, mos (*Dicranum* en *Polytrichum*) buntgrassen), welke op milde humus, (anemonen, oxalis, veldbies) en welke op humus, die rijk is aan salpeterstikstof, (braam, *Epilobium*, kruiskruid).

Aan de *Chronique forestière* ontleen ik ten slotte nog de mededeeling over bestrijding van onkruid op wegen en paden met 10% zinksulfaat, 10% ruw zout en 2.5% lysol, welke alle drie zeer goede resultaten gaven. Gebruik van 10% ruw zout is het goedkoopst.

Een 5% oplossing van zinksulfaat, gebruikt in een kweekkerij op een verspeenbed van eiken, gaf zeer goede resultaten, doch de eikjes schenen er eenigszins van te hebben geleden. De proeven worden nog voortgezet.

René Misson geeft een mededeeling over een prachtige laan van *Thuja gigantea* geplant te Helchteren in de Limburgsche Kempen. De boomen zijn geplant in 1872 in de volle heide op afstanden van 5 M. afwisselend met tamme kastanjes. In 1908/1909 werden de kastanjes verwijderd. De *Thuja's* zijn thans ongeveer 23 M. hoog, met een gemid-

delden omtrek op 1.50 M. van 1 M. Plaatselijk vindt men boomen van 2 M. omtrek.

De *Thuja gigantea* is een boom, die evenals de *Chamaecyparis Lawsoniana* in dit klimaat zeer gemakkelijk schijnt te groeien en waarvan een meerder gebruik wel aanbeveling verdient.

G. H.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR DAS FORSTWESEN.

April 1928.

Der Maszstab der neuen Landeskarten van O. Anliker.

In Zwisterland zal een nieuwe stafkaart gemaakt worden en men is het nog niet eens over de schaal waarop ze zal verschijnen. Het leger, de cultuurtechniek, de boschbouw zijn het hier niet over eens, hoewel de landsverdediging hoofdzak zal blijven en den doorslag moet geven.

Vershil in hoog en laag over korten afstand, is nergens zoo groot als in Zwitserland, het vraagstuk is dus niet zoo eenvoudig.

Schrijver vraagt voor den boschbouw het recht om hier mee te oordeelen, omdat het bosch in Zwitserland 25% van de oppervlakte des lands beslaat en een nationaal bezit van onschatbare waarde is. Hij is voorstander van:

1. Een technische kaart, niet meer zooals thans 1/5000 en 1/10.000 maar geheel 1/10.000, een soort kadasterkaart, die ook voor den boschbouw van waarde is.
2. Een veldkaart, dit zou de nieuwe detailkaart worden, op schaal van 3/100.000. Ze zou een oriënteringskaart zijn voor militairen, technici enz. en ook voor den boschbouw waarde hebben.
3. Een overzichtskaart, schaal 1/100.000 met hoogtekrommen.

Ook in dit tijdschrift verder weder een artikel over de mogelijkheden van houtskool als vervangstof van de benzine voor motoren, speciaal van vrachtwagens.

d. K.

Plannen voor een sulfiet cellulose fabriek aan het Ladogameer.

Er worden onderhandelingen gevoerd tusschen een consortium van Duitsche en Finsche cellulose fabrikanten en de stad Kexholm aan het Ladogameer voor het stichten van een groote fabriek. Het gemeentebestuur van Kexholm wil daarvoor voldoende grond afstaan. Er is hierbij sprake van zeer groote hoeveelheden grondstof uit fijnsparbosch dat in Oost-Finland en het aangrenzende Rusland nog niet zoo zeer is uitgeput als in het Westen van Finland.

B. S.